

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. birželio 21 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė) ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su 2023 m. birželio 6 d. paduotu **atsakovės R. Š.** kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. kovo 30 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu atleisti nuo žyminio mokesčio dalies mokėjimo,

n u s t a t ė :

Atsakovė R. Š. padavė kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. kovo 30 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi iš dalies pakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas, priimtas ieškovo G. Sepučio ir atsakovės santuokos nutraukimo byloje. Atsakovė nesutinka su teismų procesinių sprendimų dalimis dėl santuokos nutraukimo momento nustatymo, turto padalijimo, skolos priteisimo ir bylinėjimosi išlaidų paskirstymo.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Atsakovės R. Š. kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais. Pagrindžiant šių teisinių pagrindų egzistavimą, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Taip pat kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus, pagrindžiančius, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, suformuotos bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į nagrinėjamos bylos faktines aplinkybes.

Atsakovės paduotame kasaciniame skunde nurodomi šie pagrindiniai argumentai: 1) teismai pažeidė įrodinėjimo ir įrodymų vertinimo taisykles, netinkamai aiškino ir taikė CK 3.67 straipsnio 2 dalį bei nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, dėl to padarė nepagrįstą išvadą, kad šalių santuokos nutraukimas jų turtinėms teisėms teisinius padarinius sukėlė nuo bylos iškėlimo teisme; 2) teismai netinkamai taikė CK 3.118 straipsnį ir nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, nes į dalytino turto balansą neįtraukė pajamų, gautų iš pieno supirkimo veiklos, dėl to neteisingai sudarė turto balansą ir padalijo turtą; 3) teismai nepagrįstai netaikė CK 3.98, 3.123 straipsnių, reglamentuojančių kompensacijų už sumažintą bendrosios jungtinės nuosavybės teisę priklausantį turtą gavimą, taip nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos; 4) teismai netinkamai taikė

CK 3.90, 3.119 straipsnius, reglamentuojančius bendrosios jungtinės nuosavybės padalijimą ir kompensacijos dydžio už esminį turto pagerinimą nustatymą, ir šiuo klausimu nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos. Teismai padalijo neegzistuojančius objektus (neregistruotus kiemo statinius), o ieškovui mokėtiną kompensaciją apskaičiavo ne pagal rekonstrukcijos ar statybos darbų kainą, o pagal neegzistuojančių objektų rinkos kainą. Taip pat teismas, sprendžiamas dėl atsakovės asmeninės nuosavybės teise priklausančio turto pripažinimo bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe, pažeidė įrodinėjimo ir įrodymų vertinimo taisykles; 5) teismai, dalindami šalims bendrosios jungtinės nuosavybės teise priklausančią žemės sklypą ir nustatydami kompensacijos dydį, nepagrįstai rėmėsi CK 3.98, 3.123 straipsnių nuostatomis, taip nukrypo nuo kasacinio teismo 2020 m. balandžio 23 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-111-687/2020 išaiškinimų; 6) apeliacinės instancijos teismas pažeidė pareigą motyvuoti nutartį, taip nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos; 7) pirmosios instancijos teismas pažeidė atsakovės teisę į nešališką teismą, o apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai nenustatė šio pažeidimo.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad jais neformuluojami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, nenagrinėtinas atsakovės prašymas iš dalies atleisti nuo žyminio mokesčio mokėjimo; grąžintina sumokėto už kasacinį skundą žyminio mokesčio dalis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti R. Š. (a. k. *duomenys neskelbtini*) 200 (du šimtus) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. gegužės 29 d. AB „SEB bankas“, mokėjimo nurodymo Nr. 57948567.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Goda Ambrasaitė-Balynienė

Gražina Davidonienė

Algirdas Taminskas